

Konferens

Skeppsarkeologisk konferens i Gdansk

Den 23-27 september hölls den åttonde konferensen "International Symposium on Boat and Ship Archaeology". Arrangörer denna gång var det polska sjöfartsmuseet i Gdansk.

AV GÖRAN EKBERG

International Symposium on Boat and Ship Archaeology eller ISBSA som det vanligtvis förkortas startade 1976 med en konferens i London. Sedan dess har konferensen hållits vart tredje år.

1997 var det så dags för Gdansk att arrangera det åttonde mötet. Omkring 120 delegater från 23 länder samlades i slutet av september för att under fem dagar lyssna på de föredrag som presenterades. På konferensens tredje dag kunde delegaterna välja mellan två utflyktsalternativ. En grupp gav sig iväg för att bland annat titta på slottet Malbork samt Vistula River Museum i Tczew. Den andra gruppen gick ombord på en turbot som tog delegaterna till Gdynia där museifartyget *Dar Pomorza* ligger samt vidare till det lilla samhället Hel på halvön med samma namn. Här besökte man bland annat fiskerimuseet och fyren.

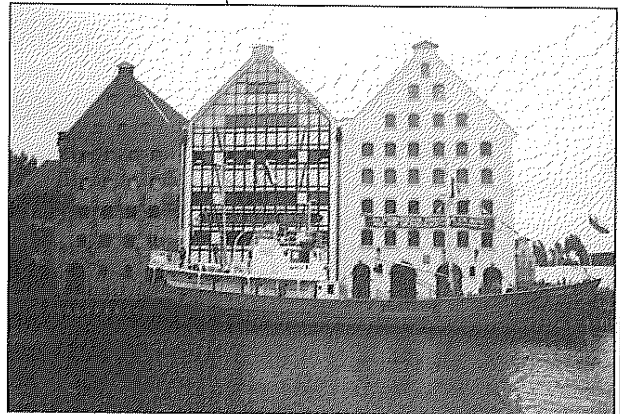
Bland alla föredrag som hölls var många mycket intressanta. Ett av dessa hölls av Iwona Pomian, ansvarig för den marinarkeologiska avdelningen på museet i Gdansk. Hon berättade om de resultat som framkommit efter fyra års undersökningar av hamnen i Puck, strax norr om Gdynia. Man har sedan platsen upptäcktes påträffat sammanlagt fem vrak samt ett flertal andra lämningar, bl a sannolikt resterna av den medeltida hamnen. Ett av vraken har daterats till 1248. Undersökningarna har gjorts med en tvärvetenskaplig inriktning där bland annat botaniker och geologer medverkat.

Anton Englert som studerar i Roskilde berättade om de undersökningar han genomför på ett vrak som hittades i Hedwigenkoog i Schleswig-Holstein 1969. Vraket undersöktes redan då det påträffades men man tog inte reda på vrakresterna. Man fotograferade endast vraket, gjorde några skisser och skrev en rapport som ald-

rig publicerades. Man kunde med hjälp av förändringar i landskapet sluta sig till att fartyget blivit vrak mellan 1721 och 1723. Englert inledde 1996 en noggrann genomgång av de resultat som kom fram 1969 och presenterar resultaten i sin kommande avhandling.

Konferensen hölls på Marinmuseet i Gdansk.

Museet är i inrymt i dessa tre sammanbyggda hus som ligger alldeles invid floden Motlawa.
Foto: Göran Ekberg.

örlogsskeppet *Spes* som har varit känt sedan 1981 har sedan 1994 undersökts av danska arkeologer. *Spes* som byggdes på Skeppsholmen i Stockholm 1666 förläste utanför Skagen i november 1697 på hemresa från Plymouth i England. Ett av de mest spännande fynden är de travar med tenntallrikar man hittat just utanför vraket. Med hjälp av stämplor har man kunnat identifiera en av tillverkarna.

Nya fynd i Nydam

Inte långt från fyndplatsen i Hedwigenkoog ligger Nydam där Flemming Rieck leder utgrävningarna på den plats där man en gång hittade Nydamskeppet. I Gdansk berättade han om de nya spännande fynd som påträffats. Sedan 1989 har man grävt nästan 600 kvadratmeter varav vissa områden är samma som Konrad Engelhardt grävde i slutet av 1800-talet. Det visade sig att Engelhardt missade mycket i sina undersökningar. Man har bland annat hittat manshuvudformade trädetaljer som Rieck tror kan ha fungerat som förtöjningspollare. Man har dessutom hittat ett komplett roder som kan sprida nytt ljus över Nydamskeppet.

Jörgen Dencker berättade om ett spännande vrakfynd utanför Skagen. Vraket efter det svenska

Ett av konferensens sista föredrag hölls av kanadensaren Robert Grenier som jobbar som arkeolog för National Park Canada. Han berättade om undersökningen av den baskiska nao som man tror har hetat San Juan. Under vraket har man funnit rester av tre småbåtar som använts för valfångst. Båttypen kallas chalupa och dessa tre båtar är de enda exemplaren man känner till. Den mest välbevarade båten av de tre är cirka åtta meter lång och med undersökningsresultaten som grund har den rekonstruerats. Man hoppas nu att vrakplatsen skall klassas av World Heritage.

Konferansen avslutades med en diskussion om ISBSA's framtid där man kom överens om att göra vissa förändringar för att ge organisationen en fastare struktur. Nästa konferens, år 2000, kommer troligen att hållas i Roskilde.